

[Strona Główna](#) > 2 - Złożenie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu

2 - Złożenie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu

Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie?

Ofiara przestępstwa może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa prokuratorowi lub policji (*énklisi* lub *mínysi*). (Ścisłe rzecz ujmując, *énklisi* jest zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa, które składa ofiara. W niektórych przypadkach postępowanie karne zostanie wszczęte wyłącznie pod warunkiem złożenia takiego zawiadomienia, np. w przypadku przestępstw przeciwko godności i dobremu imieniu danej osoby. Pojęcie *mínysi* odnosi się do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub do zgłoszenia popełnienia przestępstwa, które składa osoba inna niż ofiara; takie zawiadomienie dotyczy przestępstw, które organy ścigają z urzędu bez względu na to, czy ofiara złoży zawiadomienie. W praktyce jednak termin *mínysi* odnosi się do obu rodzajów zawiadomień. W związku z tym każde zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, które składa się w prokuraturze, otrzymuje niepowtarzalny numer rejestracyjny zawiadomienia, który nosi nazwę *arithmós vivlíou minýseon*, zawierającą wyraz *minýsi*).

Ofiara może również poprosić inną osobę o zgłoszenie popełnienia przestępstwa w jej imieniu. Wówczas ofiara musi podpisać pisemne oświadczenie (*dílosi* lub *exousiodótisi*), wskazując osobę, która ma złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w jej imieniu. Nie istnieje standardowy format takiego oświadczenia, ale należy je podpisać w obecności urzędnika organu administracji centralnej lub samorządu terytorialnego lub w obecności adwokata (w tym pełnomocnika ofiary, jeżeli korzysta ona z jego usług), który poświadczy podpis ofiary. Osobą zgłaszającą popełnienie przestępstwa w imieniu ofiary może być adwokat lub inna osoba, do której ofiara ma zaufanie. Jeżeli do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie konieczne jest złożenie przez ofiarę zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, a ofiara nie żyje, prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przechodzi na żyjącego małżonka ofiary i jej dzieci lub na jej rodziców [art. 118 ust. 4 kodeksu postępowania karnego (Kódikas Poinikís Dikonómias, KPD)]. Jeżeli ofiara zmarła wskutek tego przestępstwa, wymienione wyżej osoby mogą również wziąć udział w postępowaniu karnym we własnym imieniu jako powód cywilny ubiegający się o zadośćuczynienie za doznany ból i cierpienie.

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można złożyć ustnie lub na piśmie. W przypadku zawiadomienia ustnego urzędnik lub funkcjonariusz przyjmujący zawiadomienie sporządza protokół, w którym spisuje treść zawiadomienia.

Złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa podlega opłacie; wysokość opłaty jest ustalana okresowo w drodze wspólnej decyzji Ministra Finansów i Ministra Sprawiedliwości, Przejrzystości i Praw Człowieka. W wyjątkowych sytuacjach wniesienie opłaty jest możliwe po złożeniu zawiadomienia, jednak nie później niż w ciągu trzech dni. Nieuiszczenie opłaty skutkuje odmową przyjęcia zawiadomienia jako niedopuszczalnego. Osoby uprawnione do pomocy prawnej nie muszą wносить opłaty. Z opłaty zwolnione są również ofiary przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub sutenerstwa, przemocy domowej lub dyskryminacji na tle rasowym [art. 81A i 361B kodeksu karnego (Poinikós Kódikas, PK)] lub naruszenia zasady równego traktowania (art. 46 ust. 2 KPD).

W przypadku przestępstw, które są ścigane z urzędu bez względu na to, czy ofiara złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, nie ma określonego terminu na złożenie zawiadomienia; wyjątkiem są przestępstwa średniej ciężkości (*plimmelímata*), które przedawniają się po upływie pięciu lat. W niektórych przypadkach przestępstwo może być jednak ścigane wyłącznie na wniosek ofiary. Wówczas ofiara musi złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa (*énklisi*) w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym dowiedziała się o przestępstwie i poznała tożsamość sprawcy (jeżeli ją zna).

Nie istnieje standardowy formularz zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Zawiadomienie musi zawierać następujące informacje:

- pełne dane identyfikujące osobę, która składa zawiadomienie;
- informacje o sprawcy oraz jego dane do kontaktu, jeżeli są znane osobie, która składa zawiadomienie;
- szczegółowy opis okoliczności faktycznych;
- wszelkie dostępne dowody z dokumentów uzasadniające zawiadomienie;
- informacje o wszelkich świadkach, którzy zdaniem osoby składającej zawiadomienie powinni zostać przesłuchani;
- dane kontaktowe pełnomocnika osoby składającej zawiadomienie, jeżeli korzysta z usług takiej osoby.

Jeżeli ofiara nie rozumie języka greckiego lub nie mówi w tym języku, może złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w języku, którym się posługuje, lub może otrzymać pomoc językową, jednak bezwzględnie z zastrzeżeniem warunków i przesłanek określonych w kodeksie postępowania karnego i we wszelkich przepisach szczególnych prawa karnego. Ofiara może złożyć wniosek o nieodpłatne przetłumaczenie dokumentów [art. 58 ustawy nr 4478/2017 dotyczący praw ofiar w chwili składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa (art. 5 dyrektywy 2012/29/UE)].

W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa otrzymuje w chwili złożenia niepowtarzalny numer rejestracyjny. Numer ten umożliwia ofierze śledzenie przebiegu postępowania za pośrednictwem rejestru prowadzonego przez prokuraturę lub przez skontaktowanie się z właściwym wydziałem ds. zawiadomień. Ofiara może się również zwrócić o wydanie zaświadczenia o postępach w sprawie (*pistopoiitikó poreías*) wskazującego obecny etap postępowania.

Jeżeli sprawa należy do właściwości Sądu Pierwszej Instancji w Atenach (Protodikeío Athinón), od momentu, w którym zostanie skierowana do tego sądu, pełnomocnik ofiary może śledzić jej przebieg za [pośrednictwem strony internetowej Izby Adwokackiej w Atenach](#) (Dikigorikós Sýllogos Athinón). Możliwość ta nie jest dostępna dla samych ofiar, ponieważ wymagane jest podanie danych uwierzytelniających.

Czy przysługuje mi pomoc prawna (w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu)? Na jakich warunkach?

W trakcie rozprawy ofiara może korzystać z usług adwokata, ma jednak obowiązek ponieść koszty świadczonych przez niego usług.

Jeżeli roczny dochód rodziny ofiary wynosi mniej niż dwie trzecie rocznego minimalnego dochodu osobistego określonego w ogólnokrajowym układzie zbiorowym pracy, ofiara będzie mogła skorzystać nieodpłatnie z usług adwokata, który sporządzi i złoży zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa oraz będzie reprezentował ofiarę jako powoda cywilnego na każdym etapie postępowania, pod warunkiem że dana osoba jest ofiarą jednego z następujących przestępstw: tortur lub innego przestępstwa przeciwko godności ludzkiej (art. 137A i 137B kodeksu karnego); dyskryminacji lub nierównego traktowania, przestępstwa przeciwko życiu, wolności osobistej lub wolności seksualnej; sutenerstwa; przestępstwa przeciwko mieniu lub prawom własności; uszczerbku na zdrowiu lub przestępstwa związanego z małżeństwem lub rodziną. Przestępstwo musi być poważnym przestępstwem (*kakoúrgima*) lub przestępstwem średniej wagi (*plimmélíma*), w którego przedmiocie orzeka sąd pokoju orzekający w składzie trzyosobowym (*trimeloús plimmeleidikeío*), a minimalny wymiar kary wynosi sześć miesięcy pozbawienia wolności [ustawa nr 3226/2004 (dziennik urzędowy, seria I, nr 24 z 4.2.2004), zmieniona i uzupełniona ustawami nr 4274/2014 i nr 4689/2020]. Osobą, która rozpatruje wniosek o pomoc prawną w sprawie karnej, jest przewodniczący składu orzekającego sądu, który prowadzi sprawę lub do którego ma być wniesiony środek zaskarżenia.

Pełnomocnik działający w imieniu ofiary pomaga jej przygotować i złożyć dokumenty niezbędne do wytoczenia powództwa adhezyjnego, a także świadczy pomoc w toku postępowania.

Moja sprawa została umorzona, zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Jeżeli prokurator w sądzie pokoju (*eisangeléas plimmeleiodikón*) wyda postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa jako pozbawione podstaw prawnych, oczywiście bezzasadne lub niemożliwe do oceny przez sąd, ofiara może zaskarżyć takie postanowienie przed odpowiednim prokuratorem w sądzie apelacyjnym (*eisangeléas efetón*) (art. 47 i 48 KPD) w ciągu trzech miesięcy od daty wydania postanowienia, przy czym ten termin nie podlega przedłużeniu. W celu zaskarżenia postanowienia należy wnieść opłatę, która zostanie zwrócona, jeżeli prokurator je uwzględni.

Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Ofiara może uczestniczyć w procesie wyłącznie, jeżeli występuje w charakterze powoda cywilnego (*politikó enágon*), który wnosi do sądu o zarządzenie odszkodowania lub zadośćuczynienia za straty moralne lub doznany ból i cierpienie. Ofiara może wnieść do właściwego prokuratora o udział w postępowaniu karnym w charakterze powoda cywilnego albo w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, albo w drodze odrębnego pisma procesowego, do czasu zakończenia postępowania przygotowawczego (art. 308 KPD), osobiście albo za pośrednictwem adwokata, który posiada pełnomocnictwo ogólne lub pełnomocnictwo szczególne do tego celu. Powództwo adhezyjne odnotowuje się w protokole wraz z dołączonym pełnomocnictwem (art. 83 KPD). Jeżeli ofiara nie wniosła w złożonym zawiadomieniu o udział w postępowaniu w charakterze powoda cywilnego, może wciąż to zrobić przed sądem prowadzącym postępowanie karne (art. 82 KPD), zanim rozpocznie on ocenę materiału dowodowego.

Wniosek o wytoczenie powództwa adhezyjnego zostanie odrzucony jako niedopuszczalny, jeżeli nie zawiera zwięzłego opisu sprawy lub podstaw powództwa lub – w przypadku gdy ofiara nie ma stałego miejsca zamieszkania na obszarze właściwości miejscowej sądu – jeżeli nie wyznaczono pełnomocnika na tym obszarze. Pełnomocnik będzie upoważniony do odbioru wszystkich pism sądowych doręczanych ofierze jako powodowi cywilnemu (art. 84 KPD). Aby móc zeznawać jako powód cywilny przed sądem prowadzącym postępowanie karne, należy wyznaczyć pełnomocnika procesowego i uiścić stałą opłatę na rzecz Skarbu Państwa, która obejmuje wszystkie etapy postępowania do czasu wydania orzeczenia, od którego nie przysługuje już środek zaskarżenia. Wysokość opłaty jest ustalana okresowo w drodze wspólnej decyzji Ministra Gospodarki i Ministra Sprawiedliwości, Przejrzystości i Praw Człowieka.

Powód cywilny jest stroną postępowania, której przysługuje szereg praw. Powód cywilny może uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach, w tym posiedzeniach niejawnych, i ma prawo wglądu we wszystkie dokumenty wchodzące w skład akt sprawy. Powód cywilny ma prawo zabierać głos przed sądem w celu przedstawienia swoich roszczeń, przedstawiać swoje uwagi po przesłuchaniu świadka oraz składać oświadczenia lub wyjaśnienia dotyczące wszystkich innych zeznań lub przedstawionych środków dowodowych (art. 358 KPD). Za pośrednictwem pełnomocnika powód może zadawać pytania sprawcy, świadkom i pozostałym uczestnikom postępowania (np. biegłym powołanym w sprawie). Powód zostaje wezwany do złożenia zeznań w charakterze świadka (jednak nie pod przyrzeczeniem) i może również powoływać świadków, pod warunkiem zawiadomienia o tym sądu z odpowiednim wyprzedzeniem. Powód cywilny ma prawo wnieść o odroczenie rozprawy lub zmianę sędziego.

Niezależnie od powyższego ofiara przestępstwa może zostać wezwana przez sąd do stawienia się w charakterze świadka. Wówczas ofiara ma obowiązek stawienia się w sądzie. W trakcie przesłuchiwania w charakterze świadka ofiara może wyjaśnić przed sądem okoliczności faktyczne przestępstwa. Ponadto sędzia może zadać ofierze dodatkowe pytania.

Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym? Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

Ofiara może zdecydować, czy chce wziąć udział w postępowaniu karnym w charakterze powoda cywilnego, przez co staje się stroną całego postępowania o szerokim zakresie praw procesowych, czy też chce po prostu zeznawać

jako kluczowy świadek, zważywszy że postępowanie karne zostało wszczęte w rezultacie popełnienia przestępstwa wobec tej osoby. W greckim systemie prawnym nie istnieje instytucja oskarżenia prywatnego.

Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach?

Ofiara może przekazać dokumenty, które zostaną odczytane w sądzie (art. 364 KPD) i dołączone do akt sprawy, oraz powoływać świadków, o czym musi odpowiednio powiadomić sąd (art. 326 ust. 1 i 2 KPD).

Jakie informacje uzyskam w czasie procesu?

Ofiara może uczestniczyć w posiedzeniach jawnych na każdym etapie postępowania, podczas przeprowadzania dowodu, mowy końcowej oskarżonego, jego obrońcy i strony skarżącej oraz ogłoszenia wyroku.

Czy będę mieć dostęp do akt sądowych?

Powód cywilny ma prawo wglądu do akt sprawy i może otrzymać odpisy wyroku sądu.

■ Ostatnia aktualizacja: 12/06/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.